

Stiftelsen Rudolf Steinerskolan i Göteborg
rudolf@steinerskolan.se

2011-02-22

Dnr 43-2010:268

Beslut

efter riktad tillsyn inom området skolpliktsbevakning i den fristående skolan Rudolf Steinerskolan i Göteborgs kommun

Riktad tillsyn inom området skolpliktsbevakning i den fristående skolan Rudolf Steinerskolan i Göteborg

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens riktade tillsyn inom området skolpliktsbevakning syftar till att säkerställa skolpliktiga barns rätt till utbildning. Skolinspektionen bedömer om kommunen och skolor belägna i kommunen uppfyller författningarnas krav med avseende på skolpliktsbevakning.

Styrelsen för stiftelsen har inte kännedom om rutinerna kring skolans anmälningsskyldighet till hemkommunen när skolpliktig elev i de fristående skolorna är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak. Dock har skolans administratör kännedom om skolans anmälningsskyldighet och sköter denna uppgift.

Om en skolpliktig elev i en skola utanför det offentliga skolväsendet för barn och ungdom är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak ska huvudmannen för skolan, enligt skollagen, anmäla förhållandet till barnets hemkommun. Huvudmannen och skolan har ett eget ansvar att bevaka att elever som tagits emot får sin rätt till utbildning tillgodosedd. Huvudmannen och skolan måste då elev är frånvarande utan giltig orsak utan oskäligt dröjsmål utreda/undersöka vad frånvaron beror på och sätta in lämpliga åtgärder så att eleven får föreskriven utbildning. Om åtgärderna inte leder till att eleven fullgör sin skolplikt och frånvaron är stor ska huvudmannen anmäla detta till hemkommunen. Kommunen ska pröva om barnet ska åläggas skolgång där. Huvudmannen för en fristående skola ska även snarast till skolpliktig elevs hemkommun lämna uppgift om när elev börjar eller slutar vid skolan.

Skolinspektionen har vid den riktade tillsynen inom området skolpliktsbevakning i den fristående skolan Rudolf Steinerskolan i Göteborg bedömt att skolans frånvarorapporteringsrutiner för elever i årskurs 9 behöver förbättras.

Skolan lyfter fram att man använder sig av en psykoterapeut som har varit en bra handledningskontakt för personalen och eleverna i olika ärenden. Denna kontakt har bidragit till att man kunnat lösa en del svåra problemärenden och åter fått eleverna i undervisning. Personalen uppger också att en åtgärd man använt och som fungerat bra är att man helt enkelt åkt hem och hämtat eleven på morgonen.

Skolinspektionen har i tillsynen av Rudolf Steinerskolan identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- Skolans frånvarorapporteringsrutiner för elever i årskurs 9 behöver förbättras. (3 kap. 14 § skollagen, 9 kap. 1 § första stycket skollagen.)

Bedömningar redovisas i bilaga 2.

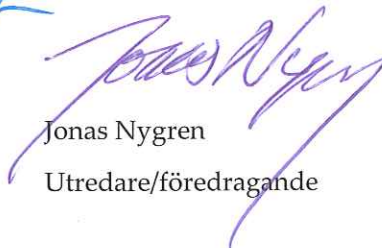
Huvudmannen och skolledningen har ansvar för att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Huvudmannen ska lämna redovisning till Skolinspektionen senast den 22 maj 2011.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråden Elisabeth Fogelberg och Mats Lindström.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist

Enhetschef

Jonas Nygren

Utredare/föredragande

Kopia till:

Örgryte -Härlanda stadsdelsnämnd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Bilaga 2 Beskrivning och bedömningar för Rudolf Steinerskolan

Allmänt om den riktade tillsynen

I den riktade tillsynen undersöker Skolinspektionen ett avgränsat område i ett begränsat antal kommuner och skolor. Målet med denna riktade tillsyn är att bedöma om kommuner och huvudmän för fristående skolor samt skolor belägna i kommunerna uppfyller författningarnas krav med avseende på skolpliktsbevakning. Syftet med detta är att säkerställa alla skolpliktiga barns rätt till utbildning.

Bestämmelser om skolpliktsbevakning finns i skollagen. Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram till dess.

De frågeställningar som ska besvaras inom ramen för den riktade tillsynen är följande.

- Har kommunen fungerande rutiner för bevakning av att alla skolpliktiga barn som ska vara folkbokförda i kommunen är skolplacerade eller får sin utbildning på annat föreskrivet sätt?
- Har kommunen och skolorna fungerande rutiner för frånvarorapportering?
- Fullgör huvudmannen för de fristående skolorna sin anmälningsskyldighet till hemkommunen när skolpliktig elev i de fristående skolorna är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak?
- Lämnar den fristående huvudmannen för de fristående skolorna snarast uppgift till elevens hemkommun när skolpliktig elev börjar eller slutar vid skolan?
- Har skolorna fungerande rutiner för att ta reda på orsaken till att eleven är frånvarande och för att kunna åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli?
- Vilka strategier tillämpar skolorna för att få eleven att åter delta i undervisningen?

Rudolf Steinerskolan ingår i Skolinspektionens riktade tillsyn inom området skolpliktsbevakning. Skolan besöktes den 14 oktober 2010 av Jonas Nygren och Mats Lindström. Den riktade tillsynen omfattar 50 skolor och 28 kommuner. Tillsynen kommer att resultera i dels en övergripande rapport, dels ett beslut med bedömningar för respektive huvudman och skola där Skolinspektionen bland annat tar ställning till om skolförfattningarnas krav uppfylls.

Underlaget för Skolinspektionens bedömningar är dokument från huvudmannen och skolan samt den information som Skolinspektionen samlat in vid intervjuer och samtal med representanter för huvudmannen och kollegiet samt representanter för personalen vid skolan. Företrädare för huvudmannen och rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i detta beslut.

Beskrivning och bedömningar för Rudolf Steinerskolan

Huvudman för skolan är stiftelsen Rudolf Steinerskolan i Göteborg. Verksamheten vid Rudolf Steinerskolan startade hösten 1966 och omfattar grundskolans årskurser 1–9 och treårig gymnasieutbildning. Skolan har tillstånd för speciell pedagogik i form av Waldorfpedagogik. Skolan har 200 elever och ligger i egna lokaler byggda för ändamålet i östra Göteborg. De flesta eleverna är folkbokförda i Göteborgs kommun, men skolan har även elever från närliggande kommuner.

Rudolf Steinerskolan uppger att man är politiskt och religiöst obunden och kännetecknas av en helhetssyn på elevens utveckling. Skolan drivs av en stiftelse med en styrelse som består av sju ledamöter. Tre utses av föräldraföreningen och fyra av kollegiet. Stiftelsens styrelse har det ekonomiska och juridiska ansvaret för skolan. Kollegiet har det pedagogiska ansvaret för skolan. Kollegiet och stiftelsens styrelse tillsammans motsvarar rektorsfunktionen även om det är kollegiet som har hand om det dagliga arbetet i skolan.

Har skolan fungerande rutiner för frånvarorapportering?

Bedömning:

Skolan frånvarorapporteringsrutiner för elever i årskurs 9 behöver förbättras.

Författningshänvisning:

9 kap. 1 § första stycket skollagen, 3 kap. 14 § skollagen

Beskrivning och motivering:

Skolledningen uppger att skolan har ett bra grepp om skolpliktsbevakningen men tycker att det finns ett glapp i frånvarorapporteringen mellan ämneslärare och klassföreståndare i årskurs 9. Upp till årskurs 8 är det sällan problem med närvarorapporteringen tack vare klassläraresystemet där en och samma lärare har klassen under större delen av dagen. Här gäller direktkontakt med föräldrarna och vid problem fortsätter kontakter med elevhälsan.

I årskurs 9 tar nya klassföreståndare över klasserna samtidigt som eleverna undervisas av flera lärare. Sättet att sköta närvarorapporteringen varierar dock mellan olika lärare och klassföreståndare. Av intervjuer med personalen framgår att det saknas rutiner i förmedlingen av frånvaro mellan ämneslärare och klassföreståndare. Det finns lärare som använder direktkontakt med föräldrarna via sms men det finns också lärare som inte gör det.

Klassläraren kontrollerar varje morgon vilka som är anmälda frånvarande. Föräldrarna är bättre på att ringa in frånvaron ju yngre eleverna är. Lärarna vet ofta vilka föräldrar man behöver ringa till och kontrollera om eleven är sjuk. Eftersom skolan genom sin pedagogik arbetar tillsammans med aktiva föräldrar är det lätt med kontakter mellan

skolan och föräldrar även när det uppstår problem. Skolledningen uppger att rutinerna för att kontrollera att lärarna tar sitt ansvar när det gäller närvarorapporteringen kan utvecklas. Vid hög frånvaro kontaktas föräldrar och vid behov socialförvaltningen. Även skolförvaltningen i den aktuella kommunen informeras. Administratören har ansvar för detta.

Skolan är individinriktad i sin rapportering, menar styrelsen. Styrelsen får rapporter om enskilda fall som lett till kontakter med socialtjänsten. Däremot får styrelsen ingen information om hur det ser ut med frånvaron i stort och styrelsen har inte heller efterfrågat den typen av information.

Fullgör huvudmannen för de fristående skolorna sin anmälningsskyldighet till hemkommunen när skolpliktig elev i de fristående skolorna är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak?

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Författningshänvisning:

3 kap. 14 § skollagen

Beskrivning och motivering:

Huvudmannen uppfyller genom skolans administratör sin anmälningsskyldighet när skolpliktig elev i de fristående skolorna är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak. Huvudmannen har dock inte närmare kännedom om rutinerna kring skolans anmälningsskyldighet. Enligt skolans administratör genomför de aktuella hemkommunerna inte alltid en prövning av om eleven ska åläggas skolgång i kommunens grundskola då anmälan skett. I ett fall resulterade det i ett skolbyte men då på föräldrarna och skolans initiativ.

Lämnar huvudmannen snarast uppgift till elevens hemkommun när skolpliktig elev börjar eller slutar vid skolan?

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Författningshänvisning:

9 kap. 15 § skollagen

Beskrivning och motivering:

Regelbunden rapportering sker månadsvis till förvaltningen i respektive stadsdel eller hemkommun. Skolan meddelar också inom ett par dagar när en elev börjar eller slutar vid skolan. Administratören uppger att det går många elever från andra stadsdelar och kommuner på skolan men att drygt hälften kommer från den egna stadsdelen Här-

landa. De flesta elever börjar vid skolan i årskurs 1 och går till årskurs 9. Flera elever börjar även i årskurs 5.

Har skolan fungerande rutiner för att ta reda på orsaken till att eleven är frånvarande?

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Författningshänvisning:

9 kap. 1 § skollagen, 3 kap. 14 § skollagen

Beskrivning och motivering:

Vid olovlig frånvaro kontakter klassläraren vårdnadshavarna. Klassläraren pratar med eleven och vårdnadshavarna och det ger i de flesta fall resultat. Annars sammankallar klassläraren till en klasskonferens och om man inte kommer tillrätta med problemet genom detta kontaktas elevhälsoteamet som sedan kan sammankalla till elevvårdskonferens (EVK). Skolan efterforskar alltid orsaken till frånvaron, vilket i sig är en åtgärd som kan ha betydelse för resultatet, menar skolans personal.

En klasslärare tar upp problemet med föräldrar som tar med sig sina barn på resor under terminen. Sådana önskemål från föräldrar har ökat. Det finns riktlinjer som styrelsen och kollegiet fastställt om vad klasslärarna får bevilja. Om föräldrarna åker bort med eleverna utöver vad som beviljas av skolan är det ogiltig frånvaro. Sådana fall dokumenteras och hänskjuts till styrelsen som har ett samtal med vårdnadshavarna om vikten av att eleven är i skolan. Styrelsen beviljar ingen ledighet utöver vad som är tillåtet. Vid över en veckas frånvaro på grund av sjukdom krävs alltid läkarintyg. Frånvaro över 25 procent under en månad eller längre leder till åtgärder. Stadiekonferenser, möte med eleven och vårdnadshavare tillsammans med elevens lärare och representant för kollegiet och styrelsen används av skolan för att komma tillrätta med olovlig frånvaro. Vid dessa möten tas bland annat skolplikten upp och vikten av att eleven får sin rätt till undervisning tillgodosedd.

Har skolan fungerande rutiner för att kunna åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli?

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Författningshänvisning:

9 kap. 1 § skollagen, 3 kap. 14 § skollagen

Beskrivning och motivering:

Enligt inskickade dokument har skolan en elev med en ogiltig frånvaro över 20 procent. Personalen uppger att frånvaro i övrigt inte är hög. Vid intervjun tror personalen att frånvaron skulle vara mycket värre om skolan inte arbetade så engagerat och nära föräldrarna som de gör. Personalen uppger att man engagerat sig i enskilda fall där orsakerna till frånvaron varit flera samt att arbetet har varit framgångsrikt. Personalen ger exempel på hur man hanterar elever som sitter i korridoren. Det handlar om att uppmärksamma eleven direkt och se till att eventuella skolproblem reds ut med en gång. Här tycker personalen att skolan har en bra rutin. Skolan har en kamratstödjargrupp som också har betydelse för att komma tillrätta med skolrelaterade problem.

Personalen uppger att en åtgärd man använt och som fungerat bra är att man helt enkelt åkt hem och hämtat eleven på morgonen. Vidare uppger personalen att klassläraren upprättar åtgärdsprogram där vårdnadshavarna och skolan samverkat med olika åtgärder för att få eleven i skolgång igen.

När det gäller barn och ungdomspsykiatri (BUP) så uppger personalen att det finns en öppenhet om åtgärder. Det finns upparbetade kontakter med socialtjänsten, anser personalen, speciellt när det gäller att närma sig en familj med stort stödbehov. Däremot är kontakterna med Härlanda stadsdelsförvaltning inte så bra. Besparingar har skett där vilket säkert har betydelse, menar personalen.